

ἐντάσεως καὶ ἐκφραστικώτατα πιανίσσιμα. Λόγω τῆς μεγάλης δυνάμεως καὶ διαρκείας τοῦ ἤχου δύναται ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς ἓνα ἐντατικώτατον φορτίσσιμο τῆς ὀρχήστρας πολὺ περισσότερον ἀπὸ μίαν ἄρπαν, ἴσως καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἤχον τεσσάρων καὶ πέντε ἐξ αὐτῶν. Ἀλλά, καὶ διὰ σκοποὺς συνοδείας ἄσματος εἰμπορεῖ νὰ εἶναι πολυτιμώτατον καὶ ἰδεῶδες ὄργανον. Ἐπίσης ἐπιτυγχάνονται καὶ ἀρμονικοὶ ἤχοι, φλαζολέ, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἄρπαν.

Οὕτω, λόγῳ τῶν πολλαπλῶν αὐτοῦ πλεονεκτημάτων, τὸ νέον ὄργανον δύναται ν' ἀποδώσῃ μείζοντος μέρους τῆς πλουσίας μουσικῆς φιλολογίας τῆς ἄρπας, τοῦ πιάνου, καὶ τοῦ Clavecin.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ.— Ὁ καινοφανὴς ἀστὴρ τῆς Σαύρας*, ὑπὸ **Σ. Πλακίδου** καὶ **Δ. Κωτσάκη**. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κ. Μαλτέζου.

Ἡ τιμὴ τῆς προτεραιότητος ἐν τῇ ἀνακαλύψει νέου ἀστέρος ἐντὸς τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς Σαύρας ἀνήκει εἰς τὸν Ἰάπωνα ἐρασιτέχνην ἀστρονόμον κ. Kazuaki Gomi, ὅστις, μεταβὰς εἰς τὴν νῆσον Hokkaido τῆς Β. Ἰαπωνίας διὰ νὰ παρακολουθήσῃ ἐκεῖθεν τὴν ὀλικὴν ἔκλειψιν τοῦ Ἡλίου τῆς 19^{ης} Ἰουνίου 1936, ἀνεκάλυψε κατὰ τὴν νύκτα τῆς προτεραιίας περὶ τὰς 11^ω 40^λ παγκοσμίου χρόνου (Π. Χ.) εἰς ἀπόστασιν 2^ο περίπου νοτίως τοῦ ε Κηφέως καινοφανῆ ἀστὴρα μεγέθους 4,1. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀστέρος τούτου ἐσημειώθη ὅλως ἀνεξαρτήτως κατὰ τὴν νύκτα τῆς 18^{ης} Ἰουνίου 1936 μέχρι τῆς 23^ω 30^λ (Π. Χ.) ὑπὸ δωδεκάδος παρατηρητῶν, κατανενημεμένων εἰς διάφορα γεωγραφικὰ μῆχη ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ ἡμισφαιρίου.

Τὸ γεγονός ἀνηγγέλθη ἡμῖν ὡς ἀνακάλυψις νέου ἀστέρος εἰς τὰ σύνορα τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Κηφέως καὶ τῆς Σαύρας κατὰ τὴν νύκτα τῆς 18^{ης} Ἰουνίου ὑπὸ τοῦ κ. Nielsen, ἐπιβαίνοντος τοῦ ἀτμοπλοίου «Strathaird» πρὸς παρακολούθησιν τῆς ὀλικῆς ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου μετὰ τεσσαρακοντάδος ἀγγλῶν ἀστρονόμων ἐξῶθεν τῆς νήσου Ὑδρας. Ἄν καὶ ἡ εἶδησις ἀνεκοινώθη ἡμῖν περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς 19^{ης} Ἰουνίου ὑπὸ τοῦ δόκτορος L. J. Comrie, διευθυντοῦ τοῦ Nautical Almanac Office, κατὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν διέλευσιν αὐτοῦ μετὰ τῶν ὡς ἄνω ἐκδρομῶν, ἐν τούτοις, λόγῳ νεφώσεως, ἢ ἐξ Ἀθηνῶν παρατήρησις τοῦ Νέου τῆς Σαύρας δὲν κατέστη δυνατὴ εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς 20^{ης} Ἰουνίου.

Αἱ ἡμέτεραι παρατηρήσεις ἐγένοντο ἀναλόγως τῆς λαμπρότητος τοῦ ἀστέρος κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, κατόπιν δὲ διὰ διόπτρων (Zeiss x6) καὶ τέλος δι' ἀζιμουθιακῆς διόπτρας (Zeiss 80^{mm}), τὴν ὁποίαν εὐηρεστήθη νὰ θέσῃ εἰς τὴν

* S. PLAKIDIS ET D. KOTSAKIS.— Nova Lacertae 1936.

διάθεσιν ἡμῶν ὁ πλοίαρχος κ. Α. Χρυσάνθης, διευθυντῆς τῆς Ὑδρογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Β. Ν.

ΠΙΝΑΞ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Παρατηρηταί: Πλακίδης (P) Κωτσάκης (K)

Ἡμερομ. 1936	Ἰ. Ἡ. 2428	Μεγ. Παρ.	Ἡμερομ. 1936	Ἰ. Ἡ. 2428	Μεγ. Παρ.	Ἡμερομ. 1936	Ἰ. Ἡ. 2428	Μεγ. Παρ.		
Ἰούλιος	20	340,38	2,5	K	Ἰούλιος	9	359,40	5,9	P	
	21	341,38	3,1	P		9	359,43	5,9	K	
	22	342,38	3,4	P		10	360,35	6,1	P	
	24	344,39	3,6	P		10	360,40	6,0	K	
	25	345,38	3,8	P		11	361,35	6,0	P	
	26	346,38	4,6	K		11	361,45	6,0	K	
	27	347,33	4,5	P		12	362,38	6,0	K	
	27	347,38	4,7	K		12	362,42	6,0	P	
	27	347,42	4,8	K		13	363,39	6,0	K	
	28	348,44	4,9	K		13	363,44	5,9	P	
	29	349,32	5,0	K		14	364,31	5,9	K	
	29	349,32	5,0	P		14	364,39	6,1	P	
	30	350,31	5,3	K		15	365,35	6,1	K	
	30	350,41	5,3	P		15	365,41	6,0	P	
	30	350,61	5,2	K		16	366,33	5,9	K	
Ἰούλιος	1	351,32	5,5	K		16	366,38	6,0	K	
	1	351,37	5,3	P		16	366,38	6,1	P	
	1	351,38	5,4	K		17	367,35	6,1	P	
	2	352,31	5,5	K		17	367,41	6,0	K	
	2	352,41	5,4	P		18	368,34	6,1	K	
	3	353,31	5,5	K		19	369,37	6,3	K	
	3	353,38	5,4	P		20	370,32	6,1	P	
	3	353,42	5,6	K		20	370,42	6,4	K	
	4	354,33	5,7	P		21	371,37	6,2	P	
	4	354,37	5,5	K		21	371,40	6,4	K	
	5	355,37	5,5	K		22	372,31	6,2	P	
	6	356,30	5,9	P		22	372,37	6,2	K	
	6	356,49	5,9	K		23	373,39	6,2	K	
	7	357,33	5,7	K		23	373,42	6,2	P	
	7	357,36	5,8	K		24	374,47	6,3	P	
	7	357,45	6,0	P		25	375,38	6,2	K	
	8	358,36	5,9	P		26	376,39	6,4	K	
	8	358,45	6,0	K		27	377,39	6,5	K	
						Αὐγούστος	1	382,35	7,4	K
							2	383,36	7,5	K
							3	384,38	7,5	K
							5	386,36	7,7	K
							5	386,39	7,9	P
							6	387,34	7,7	P
							6	387,37	7,6	K
							7	388,38	7,7	P
							8	389,35	8,2	P
							11	392,32	8,2	P
							13	394,34	8,2	P
							14	395,36	8,2	P
							17	398,35	8,2	P
							19	400,34	8,2	P
							20	401,31	8,2	P
							22	403,33	8,2	P
							25	406,32	8,2	P
							26	407,35	8,2	P
							31	412,34	8,4	P
						Σεπτέμβρ.	1	413,30	8,4	P
							3	415,33	8,4	P
							7	419,35	8,4	P
							8	420,34	8,4	P
							18	430,32	8,4	P
							20	432,34	8,2	P

Ὡς ἀστέρες συγκρίσεως κατὰ τὰς παρατηρήσεις συμφώνως πρὸς τὴν μέθοδον

τοῦ Pickering ἐχρησίμευσαν ἀρχικῶς οἱ ἀκόλουθοι, τῶν ὁποίων τὰ μεγέθη ἐλήφθησαν ἐκ τῆς American Ephemeris, 1936 :

Ἄστηρ	Μέγεθος	Ἄστηρ	Μέγεθος
γ Κύκνου	2,32	η Κηφέως	3,59
α Κηφέως	2,60	ζ Κηφέως	3,62
ε Κύκνου	2,64	θ Κηφέως	4,28
ζ Κύκνου	3,40	9 Κηφέως	4,90

Ἄπὸ τῆς στιγμῆς ὅμως καθ' ἣν ὁ νέος ἀστὴρ ἤρχισε νὰ προσεγγίζῃ τὰ ὄρια ὁρατότητος διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ αἱ συγκρίσεις αὐτοῦ ἐγένοντο πρὸς ἀστέρας παρεχόμενος ὑπὸ τῶν εἰδικῶν χαρτῶν τῆς A.F.O.E.V.

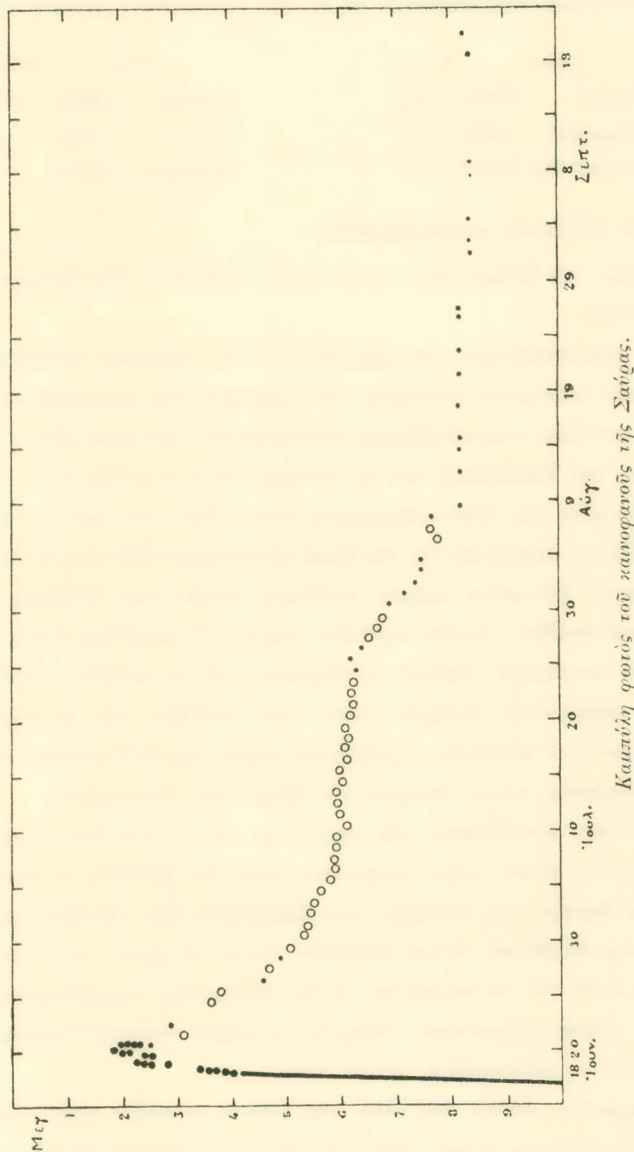
Ἡ παρατιθεμένη καμπύλη φωτός, ἡ ὁποία ἐχαράχθη ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ συνόλου τῶν ἡμετέρων παρατηρήσεων ἀπὸ τῆς 20^{ης} Ἰουνίου μέχρι τῆς 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1936, εἰκονίζει τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μεταβολὴν τῆς λάμπσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος καινοφανοῦς ἀστέρος.

Χάριν πληρεστέρας ἀναπαραστάσεως τῆς ἐξελίξεως, ἦν ὑπέστη ἡ φωτεινὴ ἀκτινοβολία τοῦ ἀστέρος τούτου, συνεπληρώσαμεν τὴν ἐν λόγῳ καμπύλην διὰ τῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα συνεκεντρώθησαν μέχρι τοῦδε ἐκ τῆς προϊστορίας αὐτοῦ μέχρι τῆς 20^{ης} Ἰουνίου 1936.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν φωτογραφικῶν ἀρχείων τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῆς Μόσχας, ὁ Νέος τῆς Σαύρας ἀναζητηθεὶς ἐπὶ 26 πλακῶν, ληφθεῖσῶν ἀπὸ τῆς 20^{ης} Μαΐου 1899 μέχρι τῆς 7^{ης} Δεκεμβρίου 1934, ἡ δὲν σημειοῦται ἐν αὐταῖς ἢ ἐμφανίζεται ὡς ἀστὴρ μεγέθους μικροτέρου τοῦ 15^{ου}. Ἐπὶ τῶν ἀστρογραφικῶν χαρτῶν τοῦ Ἀστεροσκοπείου τοῦ Βατικανοῦ τῆς 15^{ης} καὶ τῆς 21^{ης} Ὀκτωβρίου 1903 εἰς τὴν θέσιν τοῦ Νέου ἐμφανίζεται ἀστὴρ μεγέθους 12,5, ἐνῶ ἐπὶ πλακῶς τοῦ χάρτου Franklin Adams τῆς 24^{ης} Σεπτεμβρίου 1906 εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν διακρίνεται ἀστὴρ 14^{ου} μεγέθους περίπου¹. Πρὸς τούτοις ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 50 τοῦ ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1915 φύλλου τοῦ ἄτλαντος τοῦ Barnard εὐρίσκονται ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Νέου τρεῖς ἀστέρες μεγέθους κατὰ μέσον ὄρον 15,8, ὧν ὁ νοτιώτερος εἶναι ὁ Νέος τῆς Σαύρας². Τέλος ἐπὶ φωτογραφικῆς πλακῶς, ληφθείσης ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ τοῦ Bamberg τὴν 18^{ην} Ἰουνίου 1936 εἰς 0^{ου} (II. X.), ἤτοι ὀλίγας μόνον ὥρας πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτοῦ, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος καινοφανῆς ἀστὴρ ἐμφανίζεται ὡς ἀστὴρ μεγέθους μικροτέρου τοῦ 13^{ου}. Σημειωτέον προσέτι ὅτι κατὰ τὰς μέχρις ἐσχάτων φωτογραφικὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἀστεροσκοπείου τοῦ Sonneberg, ὁ καινοφανῆς τῆς Σαύρας δὲν ἐπαρουσίασε μέχρι τῆς ἀποτόμου ἀναλάμπσεως αὐτοῦ ἀξιολόγους διακυμάνσεις λαμπρότητος, ὁποῖαι παρετηρήθησαν λ.χ. εἰς τὸν Νέον τοῦ Ὀφιούχου (1933) ἐπὶ τινὰ ἔτη πρὸ τῆς ἀναλάμπσεώς του³.

Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὁ καινοφανῆς τῆς Σαύρας ἦτο ἀρχικῶς ἐκ τῶν

άμυδρῶν μεταβλητῶν ἀστέρων, τῶν ἐχόντων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον μικρὸν εὖρος κυμάνσεων, ἐντὸς δὲ σχετικῶς βραχυτάτου διαστήματος 12 ὡρῶν περίπου ἀνῆλθεν ἀποτόμως κατὰ 10 μεγέθη ὡς ἔγιστα.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Νέου τῆς Σαύρας προηγεῖται κατὰ δύο ἡμέρας τῆς ἀνόδου εἰς τὸ μέγιστον τῆς λαμπρότητος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐσημειώθη ὑπὸ τῶν ἐν Hokkaido παρατηρητῶν περὶ τὰς 13^ω (Π. Χ.) τῆς 20^{ῆς} Ἰουνίου, ὅποτε ὁ ἀστὴρ ἔφθασεν εἰς

αστρικὸν μέγεθος 1,9. Ἐκτοτε ἡ λαμπρότης του ἤρχισε φθίνουσα κατ' ἀρχὰς μὲν τάχιστα, κατόπιν δὲ ἡρέμα καὶ σχεδὸν ἄνευ ἀξίων λόγου κυμάνσεων.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως τῆς καμπύλης φωτὸς τοῦ Νέου τῆς Σαύρας πρὸς τὰς καμπύλας φωτὸς τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων ἐξ ἑκ τῶν τελευταίων λαμπροτέρων καινοφανῶν ἀστέρων:

Ἄστηρ	Μέγεθος	Ἄστηρ	Μέγεθος
Ἄετοῦ (1918)	- 0,9	Κύνου (1920)	1,8
Περσέως (1901)	0,1	Διδύμων (1912)	3,6
Ἡρακλέους (1934)	1,3	Ἡνιόχου (1891)	4,5

συνάγονται τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

α'. Ὁ Νέος τῆς Σαύρας εἶναι κατὰ σειρὰν ὁ πέμπτος ἀπὸ ἀπόψεως λαμπρότητος κατὰ τὸ μέγιστον.

β'. Ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὴν ὑπὸ τῆς Δ^{δος} R. Bernson προταθεῖσαν ταξινόμησιν τῶν λαμπρῶν καινοφανῶν ἀναλόγως τοῦ σχήματος τῆς καμπύλης φωτὸς αὐτῶν⁴ εἰς ἀστέρας μὲ καμπύλην, παρουσιάζουσιν πεπλατυσμένον μέγιστον (οἱοὶ ὁ Νέος τοῦ Ἡνιόχου καὶ ὁ Νέος τοῦ Ἡρακλέους) καὶ εἰς ἀστέρας, ὧν ἡ καμπύλη ἀπὸ τοῦ μεγίστου καὶ πέραν ὁμοιάζει πρὸς τὰς ἐκθετικῆς μορφῆς (οἱοὶ ὁ Νέος τοῦ Ἄετοῦ, τοῦ Κύνου κλπ.), ὁ Νέος τῆς Σαύρας ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν, διότι ἡ καμπύλη φωτὸς αὐτοῦ παρουσιάζει ἐντὸς δύο μόνον ἡμερῶν ἀπότομον ἄνοδον ἀπὸ μεγέθους μικροτέρου τοῦ 13^{ου} εἰς 1,9 καὶ ἐκεῖθεν ταχεῖαν ἀνάθοδον μέχρις 6^{ου} μεγέθους ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν. Ἐκτοτε, μετὰ δεκαήμερον περίπου σταθερότητα εἰς τὸ μέγεθος τοῦτο, ἡ λαμπρότης τοῦ ἀστέρος παρουσιάζει ἐλαφρὰν τάσιν πρὸς ἀνάθοδον, ἥτις ἐπιτεινομένη ἀπὸ τῆς 35^{ης} ἡμέρας μετὰ τὸ μέγιστον, συνεχίζεται μέχρι τῆς 50^{ης} περίπου ἡμέρας. Ἐφεξῆς ἡ καμπύλη πλησιάζει ἀσυμπτωτικῶς τὸν ἄξονα τῶν τετμημένων.

γ'. Ὁ κλάδος ἀποσβέσεως τῆς καμπύλης φωτὸς τοῦ Νέου τῆς Σαύρας βαίνει ὁμαλῶς, ἥτοι ἄνευ ἀξίων λόγου κυμάνσεων, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐρμηνευθῆ διὰ τοῦ ὅτι μετὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ ἀστέρος, ἥτις ἐξεδηλώθη διὰ τῆς ἀποτόμου ἀναλάμψεως αὐτοῦ, δὲν ἐπηκολούθησαν ἄλλαι ἐπιγενεῖς, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν ἔκρηξιν ἐκσφενδονισθέντα ἀέρια μετὰ τὴν καταπράυνσιν αὐτῆς, βαθμιαίως συστελλόμενα, ἐξακολουθοῦσιν ἀσκοῦντα ὀλονὲν ἰσχυροτέραν ἀπορρόφησιν μέχρις ἀποκαταστάσεως μονίμου τινὸς καταστάσεως ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ τοῦ ἀστέρος.

δ'. Ἡ καμπύλη φωτὸς τοῦ Νέου τῆς Σαύρας ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ Νέου τοῦ Κύνου (1920), ἐξαιρέσει μικρῶν τινῶν ἀνωμάλων κυμάνσεων, ἃς παρουσιάζει ἡ τελευταία αὕτη μεταξὺ τῆς 8^{ης} καὶ τῆς 35^{ης} ἀπὸ τοῦ μεγίστου ἡμέρας. Ἐὰν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μέχρι τοῦδε διαθεσίμων πρὸς σύγκρισιν καμπύλων φωτὸς εἶναι βεβαίως ἀνεπαρκὴς πρὸς ἐξαγωγὴν ὀριστικῶν συμπερασμάτων, θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ λεχθῆ ὅτι οἱ

αστέρες, οί παρουσιάζοντες κλάδον ἀποσβέσεως ἄνευ αἰσθητῶν κυμάνσεων, ἀποτελοῦσιν ἰδίαν τάξιν μεταξύ τῶν καινοφανῶν τῶν ἐχόντων καμπύλην μὲ ὄξυ μέγιστον.

Ὁ καινοφανὴς τῆς Σαύρας, παρατηρηθεὶς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀναλάμψεως αὐτοῦ διὰ τοῦ ἡμερινοῦ τηλεσκοπίου Δωρίδου (Gautier 400^{mm}) τοῦ Ἑθνικοῦ Ἀστεροσκοπεῖου Ἀθηνῶν, εἶχε τὴν συνήθη ἀστρικήν ὄψιν ἀπλανοῦς, χρώματος χρυσοκιτρίνου, ἄνευ ἴχνους νεφελώδους περιβλήματος, ἀναλόγου πρὸς τὸ παρατηρηθὲν εἰς ἄλλους ἀστέρας τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Τὸ γεγονός τοῦτο ὡς καὶ τὸ ἀνάλογον αὐτῷ⁵ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ καινοφανοῦς τοῦ Ἡρακλέους (1934) ἐπιβεβαιοῦν ἀπαξ ἔτι ὅτι ἡ ἀνάλαμψις τῶν νέων ἀστέρων δὲν ἀποτελεῖ συνέπειαν τῆς εἰσχωρήσεως τέως ἀμυδροῦ ἢ σκοτεινοῦ ἀστέρος ἐντὸς ἀφανοῦς νέφους, ἀλλ' εἶναι ἀποτέλεσμα ἀποτόμου ἐκρήξεως, πιστοποιουμένης ὑφ' ὄλων τῶν συμπαραομαρτούντων αὐτῇ φαινομένων ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἀκτινοβολίας τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀστέρων.

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

1. *Circulaire du B. C. des Tél. Astronomiques*, N° 598.
2. *Do*, N° 600.
3. *Die Himmelswelt*, 1936, S. 202.
4. R. BERNSON, *L'Astronomie*, 1935, p. 277.
5. Σ. ΠΛΑΚΙΔΟΥ, *Nova Herculis* (1934), *Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν*, **10**, 1935, σ. 110.

RÉSUMÉ

Après une introduction sur l'histoire de la découverte de la Nova Lacertae les auteurs donnent un relevé de leurs observations, qui ont été effectuées suivant la méthode de Pickering. Ensuite ils résument la préhistoire de la Nova, d'après laquelle avant son apparition soudaine l'étoile en question n'était qu'une faible variable à période et à amplitude inconnues.

Une comparaison de la courbe de lumière de la Nova, dressée à l'aide des observations ci-dessus, avec les courbes des six dernières Novae les plus brillantes conduit les auteurs aux conclusions suivantes:

a) La Nova vient au cinquième rang au point de vue d'éclat pendant son maximum.

b) Suivant la classification de Melle Bernson la Nova appartient à la catégorie des Novae dont la courbe a une allure exponentielle.

c) La branche d'extinction de la courbe de lumière ne présente pas d'irrégularités sensibles, ce qui manifeste que l'explosion originale n'a pas été suivie d'autres secondaires, mais que cette explosion une fois apaisée, les gaz éjectés exercent en se contractant une absorption progressive jusqu'à l'établissement d'un régime normal dans l'atmosphère de l'étoile.

d) Bien que le matériel est trop pauvre pour en déduire des conclusions définitives la ressemblance des courbes de lumière des Novae Lacertae et

Cygni laisse à soupçonner que les Novae à courbe régulière forment peut-être une classe spéciale entre les Novae à courbe exponentielle.

La Nova, examinée à l'aide du refracteur Doridis (Gautier 400 mm) de l'Observatoire National d'Athènes, ne présente pas d'enveloppe gazeuse, ce qui milite en faveur plutôt de la théorie d'explosion que de celle de rencontre d'une étoile avec une nébulosité obscure.

N. ΚΡΗΤΙΚΟΥ. — *Περὶ γεωγραφικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν κυριωτέρων ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν**.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ.—Recherches sur les maladies des abeilles en Grèce.

Une maladie microbienne des abeilles adultes**, par *J. Caminopetros*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Α. Κούζη.

Les maladies des abeilles n'ont pas été l'objet des recherches bactériologiques jusqu'ici en Grèce. Depuis 1933 nous avons cherché en collabo-

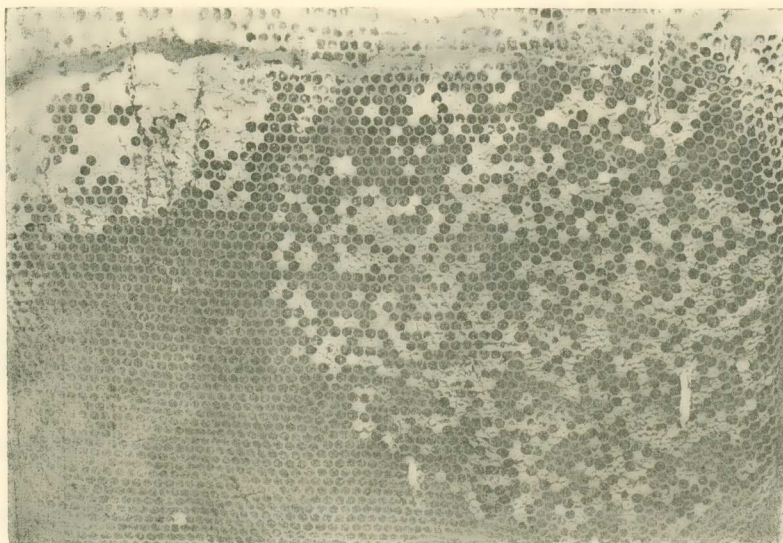

Fig. 1. — Un rayon du couvain atteint de loque américaine. Remarquer le grand nombre de cellules operculées qui sont percées par des abeilles, caractère particulier de l'infection.

ration avec l'Inspecteur d'Apiculture au Ministère d'Agriculture G. Toufexi de connaître les maladies du couvain et des abeilles adultes et de préciser

* Θὰ δημοσιευθῆι περίληψις τῆς ἀνακοινώσεως εἰς τὸν τόμον τῶν Πρακτικῶν τοῦ 1937.

** I. ΚΑΜΙΝΟΠΕΤΡΟΥ. — Ἐρευναι ἐπὶ τῶν νόσων τῶν μελισσῶν ἐν Ἑλλάδι. Περὶ νέας νόσου τῶν ἐνηλίκων μελισσῶν μικροβιακῆς φύσεως.